

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

11. jaanuar 2024*

Apellatsioonkaebus – ETL artikli 340 teine lõik – Euroopa Liidu lepinguväline vastutus – Määrus (EÜ) nr 1073/1999 – Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlused – OLAFi välisjuurdlus – Asi „Eurostat“ – Riigisisestele õigusasutustele kriminaalmenetluse alustamise aluseks olla võivad asjaolusid käsitleva informatsiooni edastamine OLAFi poolt enne juurdluse lõpetamist – Süüteoteate esitamine Euroopa Komisjoni poolt enne OLAFi juurdluse lõpetamist – Riigisisene kriminaalmenetlus – Lõplik otsus jätta süüdistus esitamata – Mõiste „isikutele õigusi andva liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumine“ – Apellantidele väidetavalt tekitatud varaline ja mittevaraline kahju – Kahju hüvitamise nõue

Kohtuasjas C-363/22 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 6. juunil 2022 esitatud apellatsioonkaebus,

Planistat Europe SARL, asukoht Pariis (Prantsusmaa),

Hervé-Patrick Charlot, elukoht Pariis,

esindaja: *avocat* F. Martin Laprade,

apellandid,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: J. Baquero Cruz ja F. Blanc,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president E. Regan, kohtunikud Z. Csehi, M. Ilešič (ettekandja), I. Jarukaitis ja D. Gratsias,

kohtujurist: L. Medina,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

olles 13. juuli 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Äriühing Planistat Europe SARL ja Hervé-Patrick Charlot paluvad oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 6. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Planistat Europe ja Charlot vs. komisjon (T-735/20, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2022:220), millega Üldkohus jättis rahuldamata nende hagi, millega nad taotlesid hüvitise väljamõistmist esiteks mittevaralise kahju eest, mis H.-P. Charlot’l väidetavalt tekkis seetõttu, et Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) edastas liikmesriigi asutustele informatsiooni karistusõiguslikult kvalifitseeritavate asjaolude kohta, ja seetõttu, et Euroopa Komisjon esitas nimetatud asutustele süüteo teate, ning teiseks varalise kahju eest, mis apellantidel väidetavalt tekkis Planistat Europe’i ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud lepingute ülesütlemise tõttu.

I. Õiguslik raamistik

- 2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT 1999, L 136, lk 1; ELT eriväljaanne 01/03, lk 91), mis on käesolevale asjale ajaliselt kohaldatav, põhjendustes 1, 5, 10 ja 13 oli märgitud:

„(1) institutsioonid ja liikmesriigid omistavad suurt tähtsust [Euroopa] ühenduste finantshuvide kaitsele ning pettuste ja muu ühenduste finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastasele võitlusele; [...]

[...]

(5) komisjoni moodustatud ameti ülesannete hulka kuuluvad peale finantshuvide kaitse kõik meetmed, mis on seotud ühenduse huvide kaitsega eeskirjade eiramise eest, mille tagajärg võib olla haldus- või kriminaalmenetlus;

[...]

(10) kõnealuseid juurdlusti tuleb toimetada kooskõlas asutamislepingu ning eriti Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolliga, võttes arvesse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju ning ühenduste muude teenistujate teenistustingimusi [...], samuti inimõigusi ja põhivabadusi, eelkõige õigluspõhimõtet, asjaomaste isikute õigust esitada oma seisukohti neid puudutavate asjaolude kohta ning põhimõtet, et juurdlustulemused võivad tugineda ainult tõendi väärtust omavatele üksikasjadele; selleks peavad institutsioonid ja asutused kehtestama sisejuurdluste toimetamise tingimused; seetõttu tuleb muuta personalieeskirju, et sätestada ametnike ja muude teenistujate õigused ning kohustused sisejuurdluste korral;

[...]

(13) vajaduse korral otsustavad pädevad riigiasutused või institutsioonid ja asutused [OLAFi] koostatud aruande põhjal, milliseid meetmeid tuleb võtta pärast lõpetatud juurdlust; sellegipoolest on [OLAFi] direktor kohustatud edastama otse asjaomase liikmesriigi õigusasutustele kriminaalmenetluse algatamise aluseks olla võivaid olukordi käsitleva sisejuurdluste käigus saadud informatsioon[i].

3 Määruse artiklis 2 „Haldusjuurdlus“ oli sätestatud:

„Käesolevas määruses tähendab „haldusjuurdlus“ [...] kõiki artiklite 3 ja 4 kohaseid inspekteerimisi, kontrole ja muid toiminguid, mida [OLAFi] töötajad teostavad oma tööülesannete käigus artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning vajaduse korral tuvastamaks, et juurdlusaluse tegevuse puhul on tegemist eeskirjade eiramisega. Kõnealused juurdlused ei mõjuta liikmesriikide õigust algatada kriminaalmenetlust.“

4 Määruse artiklis 8 „Konfidentsiaalsus ja andmekaitse“ oli ette nähtud:

„1. Välisjuurdluste käigus mis tahes vormis saadud informatsiooni kaitstakse asjakohaste sätetega.

2. Sisejuurdluste käigus mis tahes vormis edastatud või saadud informatsioon on ametisaladus ning seda kaitstakse Euroopa ühenduste institutsioonide suhtes kohaldatavate sätetega.

Sellist informatsiooni võib edastada ainult nendele isikutele, kelle ülesanded Euroopa ühenduste institutsioonides või liikmesriikides nõuavad neilt selle teadmist, samuti võib seda kasutada üksnes pettuste, korrupsiooni või muu ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks.

3. Direktor tagab, et [OLAFi] töötajad ning teised temale alluvad isikud järgivad isikuandmete kaitset käsitlevaid ühenduse ja siseriiklike sätteid, eriti neid, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja [selliste] andmete vaba liikumise kohta [(EÜT 1995, L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355)].

4. [OLAFi] direktor ja artiklis 11 nimetatud järelevalvekomitee liikmed tagavad käesoleva artikli ning asutamislepingu artiklite 286 ja 287 kohaldamise.“

5 Sama määruse artiklis 9 „Juurdluse aruanne ja juurdlusejärgsed meetmed“ oli sätestatud:

„1. Kui [OLAF] on juurdluste lõpetanud, koostatakse direktori juhtimisel aruanne, milles teatatakse kindlakstehtud asjaolud, võimalik finantskahju ja juurdluste tulemused, kaasa arvatud [OLAFi] direktori soovitusel vajalike meetmete kohta.

2. Kõnealuste aruannete koostamisel võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlusnorme. Sel viisil koostatud aruandeid tunnustatakse riigi inspektorite koostatud haldusaruannetega samal viisil ja samadel tingimustel ning neid on lubatud kasutada tõenditena selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik. Nende kohta kehtivad samad hindamisreeglid kui riigi inspektorite koostatud haldusaruannete kohta ja nad on viimati nimetatutega võrdväärsed.

3. Välisjuurdluste kohta koostatud aruanded ja kõik asjakohased vajalikud dokumendid saadetakse kõnealuste liikmesriikide pädevatele asutustele kooskõlas välisjuurdlusteeskirjadega.

4. Sisejuurdluste kohta koostatud aruanded ja kõik asjakohased vajalikud dokumendid saadetakse asjaomasele institutsioonile või asutusele. Institutsioon või asutus võtab sisejuurdluste tulemustest tingitud meetmed, eelkõige distsiplinaar- ja õiguslikud meetmed, ning teatab sellest [OLAFi] direktorile tähtaja jooksul, mille direktor on oma aruande resolutsioonis määranud.“
- 6 Määruse nr 1073/1999 artiklis 10 „[OLAFi] edastatav teave“ oli sõnastatud järgmiselt:
- „1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 8, 9 ja 11 ning [nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantsshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT 1996, L 292, lk 2; ELT eriväljaanne 09/01, lk 303),] sätete kohaldamist, võib [OLAF] igal ajal edastada asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele välisjuurdluste käigus saadud informatsiooni.
2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 8, 9 ja 11 kohaldamist, edastab [OLAFi] direktor asjaomaste liikmesriikide õigusasutustele ameti sisejuurdluste käigus saadud informatsiooni kriminaalmenetlust nõuda võivate küsimuste kohta. Samal ajal teavitab ta asjaomast liikmesriiki, kui juurdluste tulemustest ei tulene teisiti.
3. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 8 ja 9 kohaldamist, võib [OLAF] igal ajal edastada asjaomasele institutsioonile või asutusele sisejuurdluste käigus saadud informatsiooni.“

II. Vaidluse taust

- 7 Vaidluse tausta on Üldkohus kirjeldanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 2–18 ja käesoleva menetluse tarbeks võib selle kokku võtta järgmiselt.
- 8 Euroopa Ühenduste Statistikaamet (Eurostat) lõi 1996. aastal statistiliste andmete müügipunktide (*datashop*'id) võrgustiku. Liikmesriikides tegutsesid need juriidilise isiku staatusega *datashop*'id üldjuhul riiklike statistikaasutuste juures, välja arvatud Belgias, Hispaanias ja Luksemburgis, kus neid haldasid äriühingud. Selleks olid sõlmitud kolmepoolsed lepingud Eurostati, Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talituse (OPOCE) ning selle üksuse vahel, kelle juures *datashop* tegutses.
- 9 Aastatel 1996–1999 olid Planistat Europe'il, mida juhtis H.-P. Charlot, Eurostatiga sõlmitud raamlepingud mitmesuguste teenuste osutamiseks, mis hõlmasid eelkõige tööjõurenti *datashop*'ides.
- 10 Alates 1. jaanuarist 2000 usaldati Planistat Europe'ile Brüsseli (Belgia), Madridi (Hispaania) ja Luxembourggi (Luksemburg) *datashop*'ide haldamine. Ta pidi nende kolme *datashop*'i kogu käibe üle kandma komisjonile.
- 11 Eurostati siseauditi talitus koostas 1999. aasta septembris aruande, kus osutati rikkumistele nende *datashop*'ide haldamisel, millega tegeles Planistat Europe.
- 12 Komisjoni finantskontrolli peadirektoraat edastas kõnealuse aruande 17. märtsil 2000 OLAFi.

- 13 *Datashop*'ide võrgustiku loomise üksikasjade, arveldamise ringsüsteemi, rahastamispaketi kasutamise ja Euroopa Liidu ametnike võimaliku seotuse uurimiseks läbi viidud sisejuurdluse (IO/2000/4097) järel otsustas OLAF 18. märtsil 2003 alustada Planistat Europe'it puudutavat välisjuurdlust OF/2002/0510.
- 14 OLAF edastas 19. märtsil 2003. aastal Prantsusmaa õigusasutustele informatsiooni asjaolude kohta, mis tema hinnangul võisid saada käimas olnud juurdluses karistusõigusliku kvalifikatsiooni (edaspidi „19. märtsi 2003. aasta teatis“). Selle alusel alustas procureur de la République de Paris (Pariisi riigiprokurör, Prantsusmaa) 4. aprillil 2003 tribunal de grande instance de Paris' (Pariisi esimese astme kohus, Prantsusmaa) eeluurimiskohtuniku juures kriminaalmenetlust süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omastamise ja usalduse kuritarvitamisest osavõtu tunnustel.
- 15 16. mail 2003 kajastati selle informatsiooni edastamist ajakirjanduses ning Euroopa Parlamendi saadikud esitasid selle kohta komisjonile kirjalikke küsimusi.
- 16 Komisjon ja OLAF avaldasid mitu pressiteadet, millest ainult oli mainitud Planistat Europe'it. Nii viidati komisjoni 9. juuli 2003. aasta pressiteates esimest korda Planistat Europe'ile, samas kui 23. juuli 2003. aasta pressiteates kinnitas komisjon oma otsust öelda üles Planistat Europe'iga sõlmitud lepingud.
- 17 10. juulil 2003 esitas komisjon procureur de la République de Paris'le X-i kohta süüteo teate ja tsiviilhagi seoses usalduse kuritarvitamise ning muude selles süüteo teates kajastatud asjaoludest järelduda võivate süütegudega.
- 18 10. septembril 2003 alustati H.-P. Charlot' suhtes uurimist usalduse kuritarvitamise ja usalduse kuritarvitamise tulemusena saadud vara omastamise tunnustel.
- 19 23. juulil 2003 ütles komisjon üles Planistat Europe'iga sõlmitud lepingud.
- 20 OLAF lõpetas 25. septembril 2003 nii sisejuurdluse IO/2000/4097 kui ka välisjuurdluse OF/2002/0510.
- 21 Tribunal de grande instance de Paris' (Pariisi esimese astme kohus) eeluurimiskohtunik tegi 9. septembril 2013 kõigi Prantsuse õigusasutustes algatatud kriminaalmenetluses kahtlustuse saanud isikute suhtes kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, mille peale komisjon esitas apellatsioonkaebuse.
- 22 Cour d'appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus, Prantsusmaa) jättis 23. juuni 2014. aasta kohtuotsusega komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata ning kriminaalmenetluse lõpetamise määruse muutmata.
- 23 Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) jättis 15. juuni 2016. aasta kohtuotsusega rahuldamata komisjoni poolt 23. juuni 2014. aasta kohtuotsuse peale esitatud kassatsioonkaebuse, lõpetades seega kohtumenetluse.
- 24 Apellandid saatsid 10. septembril 2020 komisjonile ametliku kirja, nõudes, et viimane maksaks neile 11,6 miljonit eurot hüvitist eelkõige süüteo teate esitamise ning sel teemal avaldatud pressiteadetega neile väidetavalt tekitatud kahju eest.

- 25 Komisjon jättis 15. oktoobril 2020 apellantide nõude rahuldamata, leides, et liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimused ei olnud täidetud.

III. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 26 Planistat Europe ja H.-P. Charlot esitasid Üldkohtu kantseleisse 15. detsembril 2020 saabunud hagiavaldusega ELTL artikli 268 alusel hagi, milles palusid esiteks hüvitada mittevaraline kahju, mida H.-P. Charlot väidetavalt kandis seetõttu, et OLAF edastas riigisestele asutustele informatsiooni karistusõigusliku kvalifikatsiooni saada võivate asjaolude kohta, ja seetõttu, et komisjon esitas nendele asutustele enne OLAFi juurdluse lõpetamist süüteo teate, ning teiseks hüvitada varaline kahju, mida apellandid väidetavalt kandsid Planistat Europe'i ja komisjoni vahel sõlmitud lepingute ülesütlemise tõttu.
- 27 Hagi põhjenduseks väitsid apellandid, et OLAF ja komisjon rikkusid hoolitsemiskohustust, hea halduse ja süütuse presumptsiooni põhimõtteid ning kaitseõigusi, mis on tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“). Sisuliselt väitsid nad, et OLAF ja komisjon on toime pannud rikkumisi esiteks seetõttu, et Prantsuse õigusasutustele edastati informatsiooni karistusõigusliku kvalifikatsiooni saada võivate asjaolude kohta, ja teiseks seetõttu, et nad esitasid X-i vastu süüteo teate, mille tulemusel algatati apellantide suhtes kriminaalmenetlus, ning et vastustajad jätkasid seda menetlust põhjendamatu. Apellantide sõnul oli OLAFi ja komisjoni rikkumistel otsene põhjuslik seos mittevaralise ja varalise kahjuga, mille hüvitamist apellandid nõuavad.
- 28 Üldkohus jättis hagi osaliselt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 46 ette nähtud viieaastase aegumistähtaja ületamise tõttu ja osaliselt põhjendamatu tõttu rahuldamata.

IV. Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 29 Apellatsioonkaebuses paluvad apellandid Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus esiteks osas, milles leiti, et osa apellantide nõuetest on aegunud, ja teiseks osas, millega jäeti komisjoni lepinguvälise vastustust puudutav hagi rahuldamata;
 - rahuldada esimeses kohtuastmes esitatud nõuded;
 - kohustada komisjoni avalikult tunnistama, et ta on teinud apellantide suhtes hindamisvea, ja
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 30 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja apellantidelt.

V. Apellatsioonkaebus

- 31 Kõigepealt tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõike 1 kohaselt võib apellatsioonkaebuses „nõuda Üldkohtu lahendi, nagu see on esitatud selle lahendi resolutsioonis, täielikku või osalist tühistamist“. Lisaks on kodukorra artikli 170 lõikes 1 ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus tunnistatakse põhjendatuks, võib selles nõuda esimeses astmes esitatud, kuid mitte uute nõuete osalist või täielikku rahuldamist.
- 32 Apellantide kolmas nõue, milles palutakse, et komisjon tunnistaks avalikult, et ta on teinud nende suhtes hindamisvea, ei taotle aga ei Üldkohtu otsuse tühistamist ega esimeses kohtuastmes esitatud nõuete rahuldamist, kuivõrd, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsusest ja nagu kinnitab kodukorra artikli 167 lõike 2 kohaselt Euroopa Kohtule edastatud toimikus sisalduv esimeses kohtuastmes esitatud hagiavaldus, ei esitanud apellandid sellist nõuet esimeses kohtuastmes. Sellest järeldub, et apellantide kolmas nõue kujutab endast uut nõuet ja tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
- 33 Ülejäänud osas esitavad apellandid oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kolm väidet. Esimeses väites, mis on esitatud esimese võimalusena, heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane tegi vea, sest tõlgendas väidetava kahju põhjustanud asjaolu ebaõigesti. Teises väites, mis on esitatud teise võimalusena, leiavad nad, et Üldkohus tegi vigu seoses liidu lepinguvälise vastutuse tekkimisega. Kolmandas väites heidetakse Üldkohtule ette, et viimane tegi vea, kui ta leidis, et väidetava kahju tegelikkust ja põhjusliku seose olemasolu ei ole vaja analüüsida.

A. Esimene väide

- 34 Esimeses väites, mis on jagatud kahte ossa, mis puudutavad vastavalt mittevaralist ja varalist kahju, väidavad apellandid, et Üldkohus moonutas nende argumente, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36, et nad heidavad komisjonile ette, et viimane on tekitanud H.-P. Charlot'le Prantsuse õiguskaitseasutustes toimunud kriminaalmenetluse tõttu mittevaralist kahju ning kõigi Planistat Europe'iga sõlmitud lepingute ülesütlemise tõttu varalist kahju. Selle moonutamise tõttu tegi Üldkohus vea nende rikkumiste määratlemisel, mis kujutavad endast asjaolu, millega põhjustati kahju, mille hüvitamist nad nõuavad, ning see muudab õigusvastaseks Üldkohtu kogu analüüsi ja eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punkti 116, milles Üldkohus jättis hagi osaliselt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja osaliselt põhjendamatuks tõttu rahuldamata.

1. Esimese väite esimene osa

a) Poolte argumendid

- 35 Esimese väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane tegi vea, kui ta määratles väidetava mittevaralise kahju põhjustanud asjaolu vääralt.
- 36 Sellega seoses väidavad nad, et Üldkohus moonutas nende argumente, kui ta leidis, et nende hagi puudutab üksnes mittevaralist kahju, mis väidetavalt tekkis 19. märtsi 2003. aasta teatise edastamise tõttu OLAFi poolt, mitte aga kahju, mis tulenes selle teatise „laialdasest meediakajastusest“. Nad väidavad, et Üldkohus eksis nende rikkumiste määratlemisel, mis kujutavad endast asjaolu, millega põhjustati kahju, mille hüvitamist nad nõuavad.

- 37 Sellega seoses nähtub esimeses kohtuastmes esitatud hagiavaldusest, et apellantide sõnul panid OLAF ja komisjon toime mitu rikkumist, mis seisnesid esiteks nende poolt Prantsuse õigusasutustele saadetud 19. märtsi 2003. aasta teatisega „valekaebuse esitamises“ ja teiseks käesoleva kohtuotsuse punktis 17 nimetatud süüteoteate ja tsiviilhagi esitamises koos ulatusliku meediakajastuse ja pressiteatega, milles nad lasid tahtlikult „lekkida“ selle teatega seotud informatsioonil ja väljendusid laimavalt. Just nende rikkumiste koosmõju kahjustas Planistat Europe'i juhataja H.-P. Charlot' au ja mainet.
- 38 Komisjon leiab, et apellantide argumendid tulenevad vaidlustatud kohtuotsusest valesti arusaamisest.

b) Euroopa Kohtu hinnang

- 39 Kõigepealt tuleb tõdeda, et vastupidi sellele, mida sisuliselt väidavad apellandid, ei jätnud Üldkohus tähelepanuta asjaolu, et apellandid viitasid mittevarelisele kahjule, mis tulenes 19. märtsi 2003. aasta teatise OLAFi poolt edastamise meediakajastusest. Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 47 nähtub nimelt, et Üldkohus võttis väidetava mittevarelise kahju arvesse, leides samas, et see kahju oli ühekordne ja on seega aegunud, kohaldades Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklit 46 ning selle kohtuotsuse punktides 34 ja 35 välja toodud kohtupraktikast tulenevaid põhimõtteid. Sellest järeldub, et kuna esimese väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule ette esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduse moonutamist sellega, et ta jättis tähelepanuta väidetava mittevarelise kahju, mis tekkis kõnealuse teatise meediakajastusest, siis põhineb see väiteosa vaidlustatud kohtuotsusest valesti arusaamisel ja tuleb seega põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 40 Edasi, kuna seda esimest väiteosa tuleb mõista nii, et selles väidetakse, et Üldkohus moonutas apellantide argumente, jättes tähelepanuta asjaolu, et väidetav kahju tulenes selle sama teatise edastamise ja meedias kajastamise koostoimetest, siis tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ELTL artikli 256 lõike 1 teisest lõigust, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artikli 169 lõikest 2, et apellatsioonkaebuses tuleb selgelt märkida selle kohtuotsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist taotletakse, ning õiguslikud argumendid, mis konkreetselt seda nõuet põhjendavad, kuna vastasel juhul on apellatsioonkaebus või asjasse puutuv väide vastuvõetamatu (21. septembri 2023. aasta kohtuotsus China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products jt vs. komisjon, C-478/21 P, EU:C:2023:685, punkt 162 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Nendest sätetest tulenevale põhjendamiskohustusele ei vasta apellatsioonkaebus, mis piirdub juba Üldkohtus esitatud väidete ja argumentide, sealhulgas selle kohtu poolt otseselt tagasi lükatud asjaoludel põhinevate väidete ja argumentide sõnasõnalise kordamise või taasesitamisega ega sisalda argumente, millega toodaks konkreetselt esile vaidlustatud kohtuotsuses või -määruses väidetavalt sisalduv õigusnormi rikkumine. Selline apellatsioonkaebus kujutab endast tegelikult nõuet, mille eesmärk on lihtsalt saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine, mis aga ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse (vt selle kohta 27. aprilli 2023. aasta kohtuotsus PL vs. komisjon, C-537/21 P, ei avaldata, EU:C:2023:363, punkt 125 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 42 Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi apellandid väidavad, et Üldkohus kajastas nende poolt Üldkohtule esitatud argumente vaidlustatud kohtuotsuses vääralt, ei too nad siiski välja ühtegi õigusnormi rikkumist, mis tuleneb sellest väidetavalt väärast kajastamisest ja mis muudaks selle kohtuotsuse õigusvastaseks (vt analoogia alusel 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Andechser Molkerei Scheitz vs. komisjon, C-682/13 P, EU:C:2015:356, punkt 59).
- 43 Täpsemalt, nagu komisjon õigesti märkis, ei ole apellandid esitanud ühtegi argumenti, mis seaks kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47 esitatud ja käesoleva kohtuotsuse punktis 39 meenutatud Üldkohtu seisukoha ega vaidlustatud kohtuotsuse punktides 34 ja 35 nimetatud kohtupraktikast tulenevad põhimõtted.
- 44 Järelikult tuleb esimese väite esimene osa osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

2. Esimese väite teine osa

a) Poolte argumendid

- 45 Esimese väite teises osas heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane tegi vea, kui ta järeldas, et väidetava varalise kahju põhjustanud asjaolu tulenes Planistat Europe'i ja komisjoni vahel 2003. aastal sõlmitud lepingute ülesütlemisest, kuigi esimeses kohtuastmes esitatud hagiavaldusest ilmnis selgelt, et see kahju seisnes selle äriühingu osade väärtuse languses ning „lämmatamises“ ja „eduka ettevõtja vaat et hääbumises“ OLAFi ja komisjoni laimava tegutsemise tõttu. See kahju on jätkuv, erinevalt ühekordsest kahjust, mis tulenes lepingute ülesütlemisest. See, et Cour de cassation (kassatsioonikohus) jättis 15. juunil 2016 muutmata tribunal de grande instance de Paris' eeluurimiskohtuniku kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, millega kinnitati H.-P. Charlot' süütust, võimaldab tagantjärele kvalifitseerida selle laimava tegevuse õigusvastaseks. Apellandid väidavad seega, et Üldkohus oleks nende kahju hüvitamise nõuet, mida on käsitletud käesoleva kohtuotsuse punktis 24, pidanud analüüsima täiesti teistmoodi, eelkõige osas, mis puudutab nende poolt liidu vastu esitatud lepinguvälise vastutuse hagi aegumist.
- 46 Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

b) Euroopa Kohtu hinnang

- 47 Kuigi on tõsi, et esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduses väitsid apellandid, et varaline kahju, mida nad väidetavalt kandsid, seisnes Planistat Europe'i osade väärtuse languses ning „lämmatamises“ ja „eduka ettevõtja vaat et hääbumises“ OLAFi ja komisjoni laimava tegutsemise tõttu, ei muuda see tõsiasi, et hagiavalduse enda sõnastuse kohaselt tulenes see väärtuse langus ühest küljest komisjoniga sõlmitud lepingute peatamisest ja seejärel ülesütlemisest ning teisest küljest teiste klientidega sõlmitud lepingute ülesütlemisest. Seega ei saa asuda seisukohale, et Üldkohus moonutas nende argumente selles küsimuses, mistõttu tuleb esimese väite teine osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata niivõrd, kui see tugineb apellantide argumentide väidetavale moonutamisele.
- 48 Lisaks tuleb tõdeda, et selle äriühingu ja komisjoni vahel sõlmitud lepingute ülesütlemisse puutuvalt piirduvad apellandid Üldkohtule üksnes selle etteheitmisega, et viimane leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 58–61, et see varaline kahju oli ühekordne, mistõttu on selle

kahju hüvitamise nõue aegunud, ja samas jätavad nad käesoleva kohtuotsuse punktides 40 ja 41 meenutatud kohtupraktikat eirates märkimata, kuidas rikub Üldkohtu arutluskäik õigusnormi, nõnda et apellantide apellatsioonkaebuse selle osa eesmärk on saavutada nende poolt esimeses kohtuastmes esitatud argumentide kordamise abil hagiavalduse uuesti läbivaatamine Üldkohtus, mistõttu tuleb see apellatsioonkaebuse osa jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

- 49 Teiste klientidega sõlmitud lepingute ülesütlemisest tuleneva varalise kahju kohta tuleb meenutada, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 62, et muu hulgas ei ole apellandid esitanud ühtegi tõendit, mis võimaldaks kindlaks teha täpse ajahetke, mil kahju tekkis.
- 50 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb aga, et juhul kui Üldkohus on faktilised asjaolud tuvastanud või neid hinnanud, on Euroopa Kohus vastavalt ELTL artiklile 256 pädev kontrollima üksnes nende faktiliste asjaolude õiguslikku kvalifikatsiooni ja neist tuletatud õiguslikke tagajärgi (14. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus NRW. Bank vs. SRB, C-662/19 P, EU:C:2021:846, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega, kui Üldkohtule esitatud tõendeid ei ole moonutatud, ei kujuta faktiliste asjaolude hindamine õigusküsimust, mis iseenesest allub Euroopa Kohtu kontrollile (25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Telekom vs. komisjon, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Kuna apellandid ei ole esitanud ühtegi väidet faktiliste asjaolude või tõendite moonutamise kohta, tuleb nende argumendid ka selles küsimuses vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 52 Eeltoodu põhjal tuleb esimese väite teine osa osaliselt põhjendamatusena ja osaliselt vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 53 Seetõttu tuleb esimene väide tervikuna tagasi lükata.

B. Teine väide

- 54 Teine väide, milles apellandid väidavad, et rikutud on liidu lepinguvälise vastutuse teket reguleerivat õigusnormi, jaguneb kolmeks osaks, millest esimese kohaselt on Üldkohus rikkunud õigusnormi seoses OLAFi ja komisjoni apellante laimava tegevuse õigusvastasusega, teise kohaselt on rikutud õigusnormi seoses OLAFi tegevuse õigusvastasusega, mis tuleneb sellest, et OLAF edastas Prantsuse ametiasutustele ilma piisavate tõenditeta informatsiooni asjaolude kohta, mis võivad saada karistusõigusliku kvalifikatsiooni, ning kolmanda kohaselt on rikutud õigusnormi seoses komisjoni tegevuse õigusvastasusega.

1. Teise väite teise osa esimene etteheide

a) Poolte argumendid

- 55 Teise väite teise osa esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et OLAF ei pannud toime õigusrikkumist, kui ta edastas Prantsuse õigusasutustele informatsiooni karistusõigusliku kvalifikatsiooni saada võivate tegude kohta.
- 56 Lisaks väidavad apellandid sisuliselt, et kõnealune õigusrikkumine tulenes sellest, et OLAF rikkus hoolsuskohustust, ning et ta oleks pidanud kontrollima informatsiooni, mille ta liikmesriigi ametiasutustele edastas.

- 57 Apellandid väidavad, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 82–92 õigusnormi, kui ta leidis, et määruse nr 1073/1999 artiklist 10 ja põhjendusest 13 tuleneb, et OLAFil on õigus pöörduda õigusasutuse poole, sealhulgas enne välisjuurdluse lõppu, kui ta leiab, et tal on informatsiooni või tõendeid, mis võivad anda alust kohtuliku uurimise algatamiseks või olla sellises uurimises vajalik tõendusmaterjal. Sellega seoses märkis Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktis 88, et OLAFi käsutuses oli juba 19. märtsil 2003 informatsioon või tõendid, mis võimaldasid järeldada, et kõnealused teod võivad olla karistusõiguslikult kvalifitseeritavad. Apellantide hinnangul järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 90 ja 91 ekslikult, et OLAF ei ole toime pannud ühtegi rikkumist ja sealhulgas ei rikkunud ta hea halduse põhimõtet ega mõistliku aja järgimise põhimõtet.
- 58 Apellantide sõnul ei tegutsenud OLAF Prantsuse ametiasutustele valeandmeid edastades piisavalt ettevaatlikult, rikkudes seeläbi andmete kontrollimise kohustust ja seega ka hea halduse põhimõtet.
- 59 Komisjon väidab, et teise väite teise osa esimene etteheide tuleb osaliselt ilmselge vastuvõetamatusena ja osaliselt põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.
- 60 Komisjoni sõnul püüavad apellandid saavutada faktiliste asjaolude uut hindamist, väitmata samas, et neid asjaolusid on moonutatud, ega too välja, milles seisneb õigusnormi rikkumine Üldkohtu poolt.
- 61 Sisu osas väidab komisjon, et apellantide esitatud argumendid ei ole põhjendatud. Üldkohtu hinnangu kohta, et 19. märtsi 2003. aasta teatise edastamise ajal oli OLAFil selle edastamiseks piisavalt informatsiooni, märgib komisjon, et Üldkohus võttis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 87 ja 89 õigesti arvesse esiteks asjaolu, et selles teatises sisalduv informatsioon oli 1999. aastal Eurostati koostatud auditiaruande alusel alanud juurdluse tulemus, ja teiseks asjaolu, et juurdlus OF/2002/0510 oli sisejuurdluse IO/2000/4097 välisosa.
- 62 Lisaks leiab komisjon, et asjaolu, et Prantsuse kohtud jõudsid teistsugusele järeldusele kui OLAF, ei sea kahtluse alla OLAFi juurdlust ega võimalda isenesest tõendada, et OLAF pani toime rikkumise, mis kujutab endast apellantide suhtes hea halduse põhimõtte rikkumist.

b) Euroopa Kohtu hinnang

1) Vastuvõetavus

- 63 Tuleb tõdeda, et kuigi mõned teise väite teise osa esimese etteheite põhjendamiseks esitatud argumendid võiks olla selgemad, ei muuda see siiski tõsiasja, et sisuliselt ei soovita nendega kahtluse alla seada mitte Üldkohtu hinnangut faktilistele asjaoludele kui sellist, vaid selle kohtu järeldust, et tuvastatud faktilised asjaolud ei võimalda asuda seisukohale, et OLAF pani toime rikkumise, kui ta edastas Prantsuse õigusasutustele informatsiooni, ehk teisisõnu seda, kuidas Üldkohus need asjaolud õiguslikult kvalifitseeris. Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 50 meenutatud kohtupraktikale on faktiliste asjaolude õiguslik kvalifitseerimine õigusküsimus, mille võib tõstatada apellatsioonimenetluses ja mille kontrollimine on Euroopa Kohtu pädevuses.
- 64 Seega tuleb asuda seisukohale, et teise väite teise osa esimene etteheide on vastuvõetav.

2) Sisulised küsimused

- 65 Teise väite teise osa esimeses etteheites väidavad apellandid sisuliselt, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et OLAF ei rikkunud hea halduse põhimõtet, kui ta teavitas Prantsuse õigusasutusi enne, kui oli lõpetanud välisjuurdluse põhjal koostatud aruande.
- 66 Selle kohta tuleb meelde tuletada, et ELTL artikli 340 teise lõigu kohaselt kuulub liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks vajalike tingimuste hulka ka nõue, et esineks isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine (30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 29).
- 67 Niisugune rikkumine on aset leidnud juhul, kui asjaomane institutsioon on ilmselgelt ja raskelt eiranud oma kaalutusõiguse piire. Selle tuvastamisel tuleb arvesse võtta eelkõige rikutud õigusnormi selguse ja täpsuse astet ning kaalutusruumi ulatust, mille rikutud õigusnorm liidu ametiasutusele annab (30. mai 2017. aasta kohtuotsus *Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 68 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 42 märkis, kätkeb harta artikliga 41 tagatud õigus heale haldusele liidu haldusasutuse hoolsuskohustust, nõudes et see asutus tegutseks hoolikalt ja ettevaatlikult, ning selle kohustuse eiramine kujutab endast isikutele õigusi andva õigusnormi rikkumist (vt selle kohta 16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus *Masdar (UK) vs. komisjon*, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punktid 91–93).
- 69 Mis puudutab täpsemalt hea halduse põhimõtte ja sellele omase hoolsuskohustuse mõju OLAFi võimalusele edastada informatsiooni liikmesriigi õigusasutustele, siis tuleneb määruse nr 1073/1999 artikli 10 lõikest 1, et „[OLAF võib] igal ajal edastada asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele välisjuurdluste käigus saadud informatsiooni“.
- 70 Kõnealuse määruse põhjendusest 1 nähtub veel, et et selle õiguse kasutamisel tuleb pidada silmas eesmärki kaitsta liidu finantshuve ning võidelda pettuste ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu.
- 71 Lisaks kuuluvad nimetatud määruse põhjenduse 5 kohaselt OLAFi ülesannete hulka peale finantshuvide kaitse kõik meetmed, mis on seotud liidu huvide kaitsega eeskirjade eiramise eest, mis võib kaasa tuua haldus- või kriminaalmenetluse. OLAF viib seega nende eesmärkide saavutamiseks läbi sise- ja välisjuurdlust, mille tulemused esitatakse sama määruse artikli 9 kohaselt juurdluse aruandes, mis saadetakse välisjuurdluse korral liikmesriikide pädevatele asutustele ja sisejuurdluse korral asjaomasele institutsioonile, organile või asutusele vastavalt viidatud artikli lõigetele 3 ja 4.
- 72 Selle kohta on nimetatud artikli lõikes 2 märgitud, et OLAFi koostatud aruandeid „tunnustatakse riigi inspektorite koostatud haldusaruannetega samal viisil ja samadel tingimustel ning neid on lubatud kasutada tõenditena selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik“.
- 73 Sellest järeldub, nagu kinnitab määruse nr 1073/1999 põhjendus 13, et lõpparuandes sisalduvad OLAFi juurdluse tulemused ei vii automaatselt kohtumenetluse algatamiseni, kuna pädevatel asutustel on vabadus otsustada, milliseid meetmeid selle aruande alusel võtta, ning nad on seega ainsad ametiasutused, kes saavad teha otsuseid, mis võivad mõjutada nende isikute õiguslikku olukorda, kelle suhtes nimetatud aruanne soovitas sellise menetluse algatada.

- 74 Nimelt, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 45, võivad liikmesriigi ametiasutused OLAFi esitatud tõendite kohta täiendavat teavet hankida ja neid kontrollida, kuna neil on palju laiemad uurimisvõimused kui sellel ametil.
- 75 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et kuigi OLAFil ei ole mitte ainult õigus, vaid ka kohustus edastada liikmesriigi pädevatele asutustele, sealhulgas õigusasutustele, juba enne oma juurdluse lõpetamist ja lõpparuande koostamist kogu asjakohane informatsioon, mis võib anda neile asutustele alust meetmete võtmiseks, sealhulgas kriminaaluurimise algatamiseks, siis nagu kohtujurist oma ettepanekute punktis 47 sisuliselt märkis, ei muuda see siiski tõsiasja, et kui OLAF teeb otsuse sellise edastamise kohta, peab ta arvestama oma hoolsuskohustust, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 68, ja ilmutama teatavat ettevaatlikkust, kuivõrd see amet ei tegutse mitte „vilepuhujana“, vaid uurimisvõimustega asutusena, ja informatsiooni edastatakse kahe asutuse vahel, kellest mõlemal on sellised võimused. See on nii seda enam, et liikmesriigi ametiasutuste poole pöördumine võib anda aluse kohtuliku tsiviil- või kriminaalmenetluse algatamiseks.
- 76 Sellest järeldub, et hoolsuskohustuse järgimiseks peab OLAF enne määruse nr 1073/1999 alusel liikmesriigi ametiasutustele informatsiooni edastamist vastavalt selle määruse põhjendusele 10 veenduma, et informatsioon, mida ta kavatses edastada, on piisavalt usutav ja tõenäoline, et õigustada nende asutuste poolt nende pädevusse kuuluvate meetmete võtmist, sealhulgas vajaduse korral kohtuliku uurimise algatamist.
- 77 Sellest tuleneb, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 49, et kui Üldkohus peab – nagu käesolevas asjas – kindlaks tegema, kas OLAF täitis oma hoolsuskohustuse seoses liikmesriigi ametiasutustele informatsiooni edastamisega, peab ta kontrollima, kas selle edastamise ajal oli OLAFi käsutuses rohkem tõendeid kui lihtsalt kahtlus, nõudmata siiski kindlaid tõendeid, mis ei vaja edasisi uurimistoiminguid.
- 78 Seega pidi Üldkohus käesolevas asjas esiteks kontrollima 19. märtsi 2003. aasta teatises sisalduva informatsiooni või tõendite usaldusväärsust ja sisu ning samuti seda, mis kavatsusega see informatsioon või need tõendid Prantsuse õigusasutustele edastati, ning teiseks tegema kindlaks, kas see informatsioon või need tõendid võisid anda alust kohtuliku uurimise algatamiseks või olla sellises uurimises vajalik tõendusmaterjal. Selleks pidi Üldkohus kindlaks tegema, kas OLAFi käsutuses olid piisavalt täpsed kaudsed tõendid, mis näitasid, et oli piisav alus arvata, et edastatud informatsioon sisaldas asjaolusid, mis võivad saada karistusõigusliku kvalifikatsiooni.
- 79 Üldkohus sedastas aga vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 ühest küljest, et 19. märtsi 2003. aasta teatisest nähtub, et selles sisalduv informatsioon oli saadud 1999. aasta septembri kuupäeva kandva ehk peaaegu kolm ja pool aastat varasema Eurostati siseauditi aruande alusel alustatud juurdluse tulemusel, ning teisest küljest, et see teatis kirjeldas institutsioonilist raamistikku, millesse see kuulub, andis ülevaate uurimise esemeks olevate asjaolude taustast alates *datashop*'ide võrgustiku loomisest aastatel 1995 ja 1996, selgitas finantssuhteid selles võrgustikus ja täpsustas uurimise käigus tehtud järeldusi. Selle kohtuotsuse punktis 88 järeldas Üldkohus, et OLAFi käsutuses oli juba 19. märtsil 2003 informatsioon või tõendid, mis võimaldasid järeldada, et kõnealused asjaolud võivad saada karistusõigusliku kvalifikatsiooni.

- 80 Nii toimides ei kontrollinud Üldkohus 19. märtsi 2003. aasta teatises sisalduva informatsiooni või tõendite usaldusväärset ja sisu ega seda, mis kavatsusega see informatsioon või need tõendid Prantsuse õigusasutustele edastati, ega teinud kindlaks, kas see informatsioon või need tõendid võisid anda alust kohtuliku uurimise algatamiseks või olla sellises uurimises vajalik tõendusmaterjal. Selles osas rikkus Üldkohus õigusnormi.
- 81 Järelikult tuleb teise väite teise osa esimese etteheitega nõustuda.

2. Teise väite esimene osa

a) Poolte argumendid

- 82 Teise väite esimeses osas leiavad apellandid, et Üldkohus oleks pidanud tuvastama, et OLAF ja komisjon esitasid valekaebusi, mis on hõlmatud laimamise mõistega ning on 27 liidu liikmesriigist 25s tunnistatud süüteoiks või tsiviilõiguslikku vastutust kaasa toovaks õigusvastaseks teoks. Üldkohus on teinud vea, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 74 ja 76, et valekaebuse esitamist käsitlevas väites tuginesid apellandid Prantsuse karistusõiguse sätetele, Prantsuse kohtupraktikale ja Prantsuse õiguskirjandusele. Üldkohus oleks pidanud apellantide argumente analüüsima, lähtudes õigusest eraelu puutumatusel ja õigusest heale haldusele, mis on tagatud vastavalt harta artiklitega 7 ja 41. Üldkohus aga viitas valekaebuse esitamist käsitlevale Prantsuse kohtupraktikale vaid näitena, et tõendada, et selline rikkumine eksib liikmesriikide ühiste õiguse üldpõhimõtete vastu.
- 83 Komisjon leiab, et need argumendid on vastuvõetamatud, kuna neid ei esitatud esimeses kohtuastmes. Apellandid väitsid nimelt Üldkohtule esitatud hagiavalduses, et tegemist on valekaebuse esitamisega, viidates sealjuures sõnaselgelt Prantsuse karistusseadustikule ja sellega seotud riigisisesele kohtupraktikale. Nende hagiavalduses ei olnud ühtegi argumenti mõnd liidu õiguse üldpõhimõtet rikkuva laimamise kohta. Lisaks ei leidu hagiavalduses ühtegi argumenti laimamise kohta, mis rikkuks mõnd liidu õiguse sätet või üldpõhimõtet. Igal juhul on need argumendid põhjendamatud, kuna valekaebuse esitamine eeldab, et selle esitaja avaldab teadvalt valeandmeid kahju tekitamise eesmärgil, kuid seda ei ole apellandid käesoleval juhul tõendanud.

b) Euroopa Kohtu hinnang

- 84 Mis puudutab teise väite esimese osa vastuvõetavust, siis tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tähendaks see, kui poolel lubataks esitada esimest korda Euroopa Kohtu väide, mida ta ei esitanud Üldkohtus, et tal on võimalik pöörduda Euroopa Kohtu poole – kelle pädevus apellatsioonimenetluses on piiratud – vaidlusega, mis on laiaulatuslikum kui Üldkohtus arutatu. Apellatsioonimenetluses on Euroopa Kohtu pädevus nimelt üldjuhul piiratud asja sisuliselt läbi vaadanud kohtutes arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (27. aprilli 2023. aasta kohtuotsus Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo vs. komisjon, C-492/21 P, EU:C:2023:354, punkt 100 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 85 Käesoleval juhul tuleb siiski tõdeda, et vastupidi sellele, mida väidab komisjon, väitsid apellandid esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduses, et Prantsuse õigusasutustele kõnealuse informatsiooni edastamisest tuleneva valekaebusega kaasnes laimu levitamine, kuna selle edastamise kohta lekkisid andmed ajakirjandusse, ja samuti väitsid nad selles osas sõnaselgelt, et tegemist on rikkumisega, eelkõige harta artikliga 41 kaitstud õiguse heale haldusele ning samuti hartaga tagatud kaitseõiguse, süütuse presumptsiooni ja konfidentsiaalsuskohustuse rikkumisega.

- 86 Järelikult tuleb komisjoni argumendid teise väite esimese osa vastuvõetavuse kohta tagasi lükata.
- 87 Mis puudutab selle väite põhjendatust, siis tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 74 tõdes Üldkohus, et apellandid tuginesid Prantsuse karistusõiguse sätetele, Prantsuse kohtute praktikale ja Prantsuse õigusteooriale selles valdkonnas. Selle kohtuotsuse punkti 75 leidis ta siiski, et kuigi on tõsi, et liidu institutsioonide tekitatud kahju hüvitamise hagide lahendamine on liidu kohtute ainupädevuses, ei kuulu liidu kohtu pädevusse apellantide poolt väidetud asjaolude tõlgendamine ja nende õiguslik kvalifitseerimine Prantsusmaa karistusõiguse kohaselt. Neil asjaoludel lükkas Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktis 76 tulemusetuse tõttu tagasi apellantide argumendid valekaebuse esitamise kohta.
- 88 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 83 sisuliselt märkis, tuleneb see Üldkohtu arutluskäik esimeses kohtuastmes esitatud hagiavaldusest ilmselgelt valesti aru saamisest. Nagu on juba märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 85, nähtub hagiavaldusest nimelt, et apellandid tuginesid selleks, et põhjendada oma argumente, mille kohaselt OLAFi ja komisjoni tegevus oli valekaebuse tõttu õigusvastane, liidu õiguse üldpõhimõtetele, eelkõige harta artikliga 41 kaitstud õigusele heale haldusele. Kuigi apellandid viitasid nende argumentide põhjendamiseks Prantsuse õigusele, tegid nad seda ilmselgelt vaid näitena.
- 89 Sellest järeldub, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta lükkas need argumendid tulemusetuse tõttu tagasi.
- 90 Järelikult tuleb teise väite esimese osaga nõustuda.
- 91 Seetõttu, ilma et oleks vaja analüüsida käsitletava väite teise osa teist etteheidet ja kolmandat osa ning kolmandat väidet, tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, milles Üldkohus jättis selle kohtuotsusega hagi põhjendamata osas, milles sellega paluti hüvitada mittevaraline kahju, mida H.-P. Charlot väidetavalt kandis Prantsuse õigusasutustes tema vastu algatatud kriminaalmenetluse tõttu. Ülejäänud osas tuleb apellatsioonkaebus rahuldamata jätta.

VI. Kohtuasja Üldkohtule uueks arutamiseks saatmine

- 92 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse, kui apellatsioonkaebus on põhjendatud. Ta võib ise teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.
- 93 Käesoleval juhul on teise väite teise osa esimese etteheite analüüsimisel tuvastatud, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 82–92 ja 104 õigusnormi, kui ta jättis kontrollimata 19. märtsi 2003. aasta teatises sisalduva informatsiooni või tõendite usaldusväärsuse ja sisu ning selle, mis kavatsusega see informatsioon või need tõendid Prantsuse õigusasutustele edastati, ega teinud kindlaks, kas see informatsioon või need tõendid võisid anda alust kohtuliku uurimise algatamiseks või olla sellises uurimises vajalik tõendusmaterjal. Lisaks nähtub teise väite esimese osa analüüsist, et Üldkohus rikkus õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 74–76, kui ta lükkas tulemusetuse tõttu tagasi apellantide argumendid, milles heideti OLAFi ja komisjonile ette valekaebuse esitamist.

- 94 Üldkohus aga järeldas vaidlustatud kohtuotsuses, et liidu õigusnormi ei ole piisavalt selgelt rikutud, ilma et ta oleks analüüsinud muid tingimusi, mis on kumulatiivselt vajalikud liidu lepinguvälise vastutuse tekkeks (vt selle kohta 19. aprilli 2007. aasta kohtuotsus *Holcim (Deutschland) vs. komisjon*, C-282/05 P, EU:C:2007:226, punkt 57, ja 10. septembri 2019. aasta kohtuotsus *HTTS vs. nõukogu*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, punkt 108).
- 95 Neil asjaoludel leiab Euroopa Kohus, et käesolev vaidlus, mis puudutab nõuet hüvitada mittevaraline kahju, mida H.-P. Charlot väidetavalt kandis Prantsuse õigusasutustes tema vastu algatatud kriminaalmenetluse tõttu, ei ole staadiumis, mis lubaks teha otsuse, ning kohtuasi tuleb suunata tagasi Üldkohtusse, et viimane saaks uuesti analüüsida, kas esineb liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumine, mis toob kaasa liidu lepinguvälise vastutuse. Kui see analüüs näitab niisuguse rikkumise olemasolu, peab Üldkohus analüüsima muid liidu lepinguvälise vastutuse tekkeks vajalikke tingimusi.

VII. Kohtukulud

- 96 Kuna kohtuasi saadetakse tagasi Üldkohtule, tehakse käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude osas otsus hiljem.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 6. aprilli 2022. aasta kohtuotsus *Planistat Europe ja Charlot vs. komisjon* (T-735/20, EU:T:2022:220) osas, milles Üldkohus jättis selle kohtuotsusega hagi rahuldamata osas, milles sellega paluti hüvitada mittevaraline kahju, mida Hervé-Patrick Charlot väidetavalt kandis Prantsuse õigusasutustes tema vastu algatatud kriminaalmenetluse tõttu.**
- 2. Jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Saata kohtuasi tagasi Euroopa Liidu Üldkohtusse.**
- 4. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.**

Allkirjad